

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR : D. CHEBAPCI

APARE ODATĂ PE
SĂPTĂMÂNĂ

PROPRIETAR : I. S. CODREANU

ABONAMENTUL

Pe an 30 Lei
Pe 6 luni 16 >
Pe 3 luni 8 >

Studentii plătesc pe jumătate

Străinătate: 40 lei pe an, 20 pe 6 luni

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

REPRODUCȚIA INTERZISĂ

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BUCURESCI

91,— Ohețul Dâmboviței —91.

Vis-à-vis de Palatul Justiției

Un număr vechi 2 Lei

 Cine primește două numere consecutive din acest ziar se consideră ca abonat.

S U M A R

Despre litispendență și Conexitate, de D. Chebapci.

Jurisprudența română:

Curtea de casațiune, secțiunii-unite: *Ministerul de Finanțe cu Maria Gavril Zmeu.*

Curtea de casațiune, secțiunea I: *N. Sofian cu V. și M. V. Miculescu și Ecath. Bonachi.*

Tribunalul Ilfov, secția I: *Emil E. Severin cu Ecaterina Grimany.*

Cronica. — Bibliografie.

Despre Litispendență și Conexitate

Litispendența are loc când aceeași pricină de judecată se află înaintea a două instanțe deosebite.

Excepțiunea de litispendență se aseamănă cu excepțiunea lucrului judecat; cu aceasta numai că, în cea d'întâi, nu s'a pronunțat nici o hotărîre de unul din tribunalele în care se află aceeași pricină. Prin ea, partea se silește a înlătura cheltuielile ce s'ar face când aceeași afacere s'ar judeca de două ori înaintea a două instanțe deosebite, și a preîntîmpina pronunțarea a două hotărîri contrare, în aceeași pricină, cea ce ar lovi în demnitatea justiției.

Litispendența spre a se putea invoca, trebuie să presinte aceleași caractere ce le are excepțiunea lucrului judecat, adică ambele părți, reclamant și pârât, să fie aceiași, ca obiectul ce este în judecată a două tribunale earăși să fie același, și amândouă procesele să se întemeieze pe aceeași cauză.

Conexitatea presupune legătura ce se află în-

tre două său mai multe pricini în judecată. Mourlon¹⁾ dă următorul exemplu: Am chemat în judecată pe acela de la care am cumpărat un imobil, dinaintea tribunalului în care se află situat imobilul, pentru a'mi-l preda. Vînzătorul mă chiamă în judecată dinaintea tribunalului domiciliului meu pentru a îmi plăti prețul imobilului vîndut. Intre aceste două cereri nu este identitate, în una se cere predarea unui imobil, în alta, plata unei sumi de bani; însă se află între ele un raport așa de strîns, o afinitate așa de intimă, că hotărîrea uneia va influența necesar asupra hotărîrei celei-l'alte.

În codicele de procedură civilă s'a reproducut articolii 168, 169, 170 din procedura franceză, suprimându-se art. 171 în cuprindere: «*Dacă s'a format mai dinainte, înaintea unui alt tribunal, o cerere pentru acelaș obiect, sau dacă contestațiunea este conexă cu o cauză deja pendentă, la un alt tribunal, se va putea cere și ordona trimeterea*».

Să examinăm mai de aproape caracterele litispendenței, *jurisdicțiunea* înaintea căreia poate să aibă loc, *hotărîrile* ce statuează asupra ei.

Ca aceeași persoană să introducă, aceeași pricină înaintea a două tribunale din deosebite districte, e cam anevoe de închipuit. Se întîmplă însă, cum arată Mourlon²⁾ ca acel ce pornise judecata să fi încetat din viață; iar moștenitorul neștiind de aceasta, a introdus aceeași cerere înaintea altui tribunal.

¹⁾ Repetitions écrites, p. 174.

²⁾ Op. cit., Colmet Doge, Garsonnet, Vol. I, pag. 756.

Condițiunile cerute pentru a se putea primi excepțiunea de litispendență sunt :

1) Aceași cerere, ce se cunoaște dacă întrunește condițiunile cerute pentru a se putea invoca autoritatea lucrului judecat.

2) Cererea să se afle la două tribunale de o potrivă competente, căci, cum observă d-l Garsonnet,³⁾ dacă unul din ele nu ar fi, în acest caz este loc a se propune excepțiunea de necompetență.

3) Că aceași cerere adusă înaintea a două tribunale competente, să se desbată între aceleași părți.

Pentru a se putea invoca litispendența, trebuie să existe litis-contestatio, orî este în de ajuns înmânarea citațiunei ?

Prin litispendență se înțelege starea unei pricini introduse înaintea unui tribunal care încă n'a judecat'o⁴⁾.

Jurisprudența din Franța, înaintea promulgării actualei procedurî civile, era că litispendența nu putea fi invocată de cât numai când esista formal contractul judiciar. Ea se sprijinea, cum arată De Paepe, pe legea 1 din Codice, codica a III, titlu 9. *De litis contestatione*, în cuprindere :

Res in judicium deducta non videtur, si tantum postulatio simplex celebrata sit, vel actionis species ante judicium reo cognita. Inter litem enim contestatam et editam actionem permultum interest. Litis enim tunc contestata videtur, cum iudex per narrationem negotii causam audire coeperit.

Regula din dreptul roman n'a fost urmată de canoniști conform cu principiile procedurii eclesiastice : de a preveni și de a corigea greșelile și păcatele judecătorilor⁵⁾. După dreptul canonic este litispendența prin singurul fapt că sunt două cereri legate, și independent de orî-ce contestațiune ; *Coepta autem esse, atque ita pendere lis alibi censetur, non modo si litis contestatio jam factu sit, sed sola citatio sen in jus vocatio*⁶⁾.

În codicele de procedură, nu se poate lua altă normă de cât numai data în care a fost înregistrate cererile. Lucrul acesta are importanță din împrejurarea că nu este în facultatea părții de a

propune excepțiunea de litispendență înaintea unuia din cele două tribunale.

Deosibirea între simpla cerere și litiscontestatiunea mai are încă o urmare. Când nu s'a format între părțile litigante, quasi contractul judiciar, reclamantul poate să retragă acțiunea fără asentimentul adversarului : *Nihil tam naturale est, quam eo genere quidque dissolvere qua colligatum est.*

Excepțiunea de litispendență se propune înaintea tribunalului la care s'a adresat mai în urmă cererea.

Litispendența poate fi respinsă de judecătorii după aprecierea lor, și constituie ca o cestiune de fapt orî de drept ?

Litispendența are aceleași caractere ca și lucrul judecat, care este definit de lege și elementele lui bine precizate ; deci ea constituie o cestiune de drept ast-fel că partea ce a stabilit cazul de litispendență și a cerut trimiterea, este în drept de a se plânge cu recurs la Casațiune.

Până în ce moment se poate propune excepțiunea de litispendență ?

Noi socotim că ea poate fi propusă în orî ce stare a procesului, și acesta din cauza că prin ea se înlătura orî pronunțarea a două hotăriri la fel, ceea ce e zadarnic și costisitor, orî a două hotăriri contradictorie, ceea ce atinge reputațiunea justiției, și dă loc la complicațiuni, neștiindu-se care din aceste două hotăriri să se execute⁷⁾.

D-l Garsonnet deși recunoaște că litispendența și conexitatea ar interesa ordinea publică, totuși, pentru-că art. 424 din codul comercial, nu permite să se propună în orî ce stare a procesului de cât numai excepțiunea de necompetință *ratione materiaa*, conchide că ele sunt de ordine privată, adăogând că aceea ce se consideră de ordine privată, în materie comercială, nu poate fi considerat, ca fiind de ordine publică, în materie civilă.

Ca consecințe d-l Garsonnet deduce următoarele :

1) Că excepțiunile de litispendență și de conexitate trebuiesc opuse în *limine litis* ;

2) Că tribunalul înaintea căruia a fost invocate nu este ținut de a le admite, cauțiunea de trimitere este facultativă pentru el, că tribunalul cel de al doilea înaintea căruia a fost intentată acțiunea mai târziu poate să se declare compe-

³⁾ Op. cap. cit.

⁴⁾ Boncenne, Theor. de la Procedura civilă, tom. 1, p. 298.

⁵⁾ Rauter, Cours de pr. civ., pag. 196 și 5.

⁶⁾ Voet ad Pandectas. Cart. 41, tit. 7, — Clementina *Cum lite* tom. II, tit. 5.

⁷⁾ Garsonnet vol. I, pag. 754, op. cit., pag. 768.

tent cu esclusiunea aceluia înaintea căruia s'a introdus mai întâi cererea;

3) Că tribunalul cu atât mai mult nu poate din oficiu să trimită afacerea pentru litispendență sau conexitate.

Să precizăm mai întâi caracterul excepțiunei de litispendență. Amândoi judecătorii înaintea cărora a fost adusă pricina, au competența, cu privire la obiectul procesului, de a judeca, ast-fel că declinatoriu pentru cauză de litispendență, nu se razimă pe incompetența judecătorului, din pricina materiei, *ratione materiae*, în cât el nu constituie o incompetență absolută, de ordine publică.

Incompetența *ratione materiae* este absolută, din cauză că ea privește atribuțiunile date de lege fie-cării instanțe judecătorești, asupra unor afaceri determinate; pentru altele el nu are nici o cădere; și de aceea ea se consideră ca de ordine publică.

Sunt însă unele materii care sunt date în genere, în atribuțiunile și căderile unui judecător, dar, din considerațiuni particulare, legiuitorul, le a sustras de la judecata lui, dându-le, în atribuțiunile altui judecător, cu aceleași atribuțiuni, cu același grad ierarhic. Ast-fel tribunalele au competența de a judeca toate acțiunile reale; cu toate acestea, legiuitorul spre înlesnirea împlicinațiilor și a unei instrucțiuni mai avantajoase pentru descoperirea adevărului, a hotărât ca ele să fie judecate de tribunalul locului unde se află situat imobilul. Excepțiunea conferită părții ce n'a fost chemată dinaintea tribunalului unde se află imobilul situat, este iarăși o excepțiune, din pricina materiei, însă nu absolută, pentru că, în general, el poate judeca asemenea acțiuni, dar, din cauza particularității că imobilul nu se află în jurisdicțiunea tribunalului unde el funcționează, de aceea se și numește excepțiunea *relativă, ratione materiae*.

Când trebuie să ridice partea această excepțiune? Legea ne arată prin două articole 173 (pr. civ. 111) org. à *contrario* și art. 109, că poate fi propusă în ori-ce stare a cauzei, în apel și chiar la Curtea de casațiune.

Judecătorul poate declina, din oficiu competența? Noi socotim că da, și aceasta pentru următoarele considerațiuni: 1-iu că, prin ea se evită cheltue-lile prea mari, sdruncinul părților și se târăgă-nește judecata; 2-lea că el nu are mijloace de a putea, cu propriile lui simțuri verifica punctele

de fapt, el nu poate merge în o cercetare la fața locului spre a verifica el însuși pozițiunea locurilor, el nu poate asculta spusele martorilor, a cere lămuriri de la dênșii, a îi confrunta în caz de a se contrazice; 3-lea el ar fi espus a instrui și judeca o pricină, ce stă, cu siguranță la mâna părții ce a pierdut, de a o sfârâma în apel, sau în cas țiuine, ridicând excepțiunea relativă de incompetență *ratione materiae*.

Excepțiunea de litispendență se fundează: 1-iu pe înlăturarea unor cheltueli zadarnice, căci la ce slujește părții ca un drept ce îl reclamă să fie verificat și recunoscut de două tribunale cu același grad ierarhic, presupunând că amândouă au pronunțat aceeași hotărâre, recunoscându-i dreptul. Ce e vinovat părâtul ca, pentru unul și același lucru, să fie târât pe la toate icoanele? cu ce drept i s'ar îngămădi pe capul lui atâtea cheltueli;—2-lea justiția este o instituțiune ce trebuie să aibă autoritate, și care nu se amestecă de cât numai când, în mod serios, este sesisată de o parte ce își vede amenințate ori periclitare interesele sale; ori acela care se adresează, pentru aceeași pricină, la două tribunale, cere mai mult de cât i se cuvine de la organele statului, el vrea ca, fără nici o utilitate, justiția să ea în seamă cererea lui, pornită nu din interesul real de ași apăra dreptul, căci pentru aceasta era în deajuns tribunalul la care se adresase mai întâi;—3-lea prin excepțiunea de litispendență preîntâmpinăm contrarietatea de hotărâri, care ar știrbi prestigiul și demnitatea magistraturei.

Din toate aceste motive, noi socotim că litispendența interesează nu numai ordinea privată dar și buna administrație a justiției, care, n'ar putea, fără interes să silească pe părât a se judeca de două ori pentru aceeași pricină, nici să dea loc la două hotărâri deosebite în aceeași pricină, și între aceleași părți, căci purcede îndoială, și lipsă de respect pentru autoritatea⁸⁾.

Din acest caracter al litispendenței vom deduce urmări cu totul opuse de acelea a d-lui Gars-

⁸⁾ Bontemps art. 50 (lg. din 1876 belge) No. 220 și 223; Boré mans 936; De Paep, p. 293. Piegau t. 1, p. 207, No. 125; Carr, quest 752; Boncenne t. III, pag. 247; Colmet Douge t. 1, No. 359 Rodière tom. 1, pag. 322.

In sens contrar Garssonet vol. 1, pag. 758; Mirlin & Compte Broche No. 125.

sonet, arătând că unele din urmări trase de d-sa, nu sunt neapărate. Aceste urmări sunt:

1) Excepțiunea de litispendență poate fi propusă în ori-ce stare a procesului, iar nu numai *in limine litis*.

2) Că judecătorul este ținut a o admite, neavând de la lege nici o facultate în această privință. Chiar de s'ar primi părerea lui Garssonnet cum că excepțiunea de litispendență ar fi de ordine curat privată și ca atare propusă în *limine litis*, încă urmarea ce o trage nu este neapărată, ba e, din potrivă, în nepotrivire cu spiritul legii dedus prin analogie. În adevăr incompetența *rationae personae*, invocată de părătul ce, în materie personală, a fost chemat dinaintea unui alt judecător de cât acela al forului locuinței sale, este de ordine curat privată, putând, după voe, renunța la dânsa, și cu toate acestea judecătorul nu are facultatea de a o admite sau nu, căci ar viola un text de lege.

3) Judecătorul poate, din oficiu să ridice excepțiunea de litispendență, trimitând pe reclamant în judecata judecătorului către care îndreptase mai înainte acest proces.

În Franța se discuta mult în vechime drept și chiar sub procedura civilă actuală, cesiunea de a se ști: dacă litispendența are loc, când afacerea se află pendinte înaintea unui tribunal din Franța și din altă țară. Un examen mai întins se poate afla în tratatul de procedură civilă în Bonçenne, vol. 1, pag. 209 și următorii.

În privința cazurilor ivite în jurisprudență, cu privire, la elementele ce constituiesc litispendența, adică identitatea părților, a obiectului și a cauzei, se poate consulta cu folos; D-l Paepe, competence civile, vol. I, pag. 256 și următorii, precum codici de procedură civilă adnotată, de Sirey, de Dalloz, sub art. 471.

(Va urma)

D. Chebapci.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, SECT.-UNITE

Audiența de la 30 Octombrie 1897

Președenția D-lui C. E. SCHINA, Prim-Președinte

Ministerul de Finanțe cu Maria Gavril Smeu

Pământ rural. — Dacă poate fi urmărit și înstrăinat silit. — De cine. — (Art. 7 din legea rurală din 1864 și art. 1 și 2 din legea din 13 Februarie 1879 interpretativă legii rurale).

Pământurile rurale date foștilor clăcași improprietăriți nu pot fi urmărite și vândute pentru verice fel de datorii de cât de persoanele către cari pot fi ipotecate și înstrăinate de bună voe după legea rurală.

Decisiunea No. 18. — Respingerea recursului făcut de Ministerul de finanțe contra decisiunii Curței de apel din Iași, secția I, cu No. 14/96, dată în proces cu Maria Gavril Smeu.

S'a citit raportul făcut în cauză de d-l consilier G. P. Petrescu;

S'a ascultat d-l avocat Carp, din partea Ministerului de Finanțe, în desvoltarea motivelor de casare.

Curtea deliberând,

Asupra motivului invocat:

«Esces de putere și violarea art. 132 din Constituțiune, precum și a art. 7 din legea rurală din 1864, combinate cu art. 1718 c. civ., întru cât de și onor. Curte de apel din Iași, recunoaște că art. 132 din Constituție n'a abrogat art. 7 din legea rurală de la 1864, că prin urmare pământurile rurale se pot vinde către un alt sătean sau către comună, totuși limitează această alienabilitate restrânsă, numai la vânzările de bună-voe escludând fără nici un motiv fundat vânzările prin licitație publică, și împiedecând ast-fel pe Stat de a'și urmări pe cale de espropriere silită contribuțiunile datorite de săteni».

Având în vedere decisiunea supusă recursului din care rezultă că intimata Maria Gavril Smeu, datorind statului o sumă de bani, Casierul județului Roman a cerut tribunalului de a urmări și vinde pământul rural posedat de numita intimată, cerere ce a fost respinsă atât de tribunal cât și de Curtea de apel prin decisiunea supusă recursului;

Având în vedere că după art. 7 din legea rurală din 1864, și art. 1 și 2 din legea din 13 Februarie 1879 interpretativă legii din 1864, în termenul prevăzut de acele articole, nici săteanul improprietărit, nici moștenitorii săi, nu vor putea înstrăina nici ipoteca pământul ce li s'a dat, nici prin testament, nici prin acte între vii, de cât către comună sau către vre un alt sătean;

Considerând că din momentul ce legea a dispus că pământurile date foștilor clăcași improprietăriți nu pot fi înstrăinate sau ipotecate de bună-voe de cât unor anumite persoane, aceste pământuri au fost scoase din comerț prin lege chiar pentru toate cele-l'alte persoane ce nu sunt menționate în lege și deci nu pot fi înstrăinate nici silit de alte persoane de cât de cele arătate de lege că pot dobândi asemenea pământuri;

Că statul nefiind din aceste persoane, cu drept cuvânt Curtea de apel, a respins cererea statului de a se urmări și vinde pământul rural al intimatei Maria Gavril Smeu, și deci motivul invocat este neîntemeiat;

Pentru aceste motive, Curtea, respinge, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE SECȚIA I

Audiența de la 29 Octombrie 1897

Președenția D-lui CH. PHREKYDE, Consilier

N. Sofian cu V. V. Miclescu și alții

Testament.—Autentificare.—Citirea în fața testatorului, a testamentului, de către judecător. — Dacă legea cere cuvinte sacramentale pentru îndeplinirea acestei formalități.— Dacă poate rezulta din complexul procesului-verbal.— (Art. 861 și 862 cod civil— Art. 8, 10 și 18 din legea autentificării actelor).

Legea nu cere cuvinte sacramentale pentru constatarea îndeplinirii unei formalități ce dânsa prevede și că este destul, pentru validitatea actului, ca îndeplinirea acestei formalități, să rezulte din cei-l'alți termeni întrebuițați într'ensul.

Ast-fel, pentru autentificarea unui testament, formalitatea citirii testamentului de către judecător în fața testatorului poate să rezulte din cuvintele (citindu-i-se) și «ce i s'a citit», și este casabilă deciziunea care anulează un testament pe motiv că întrebuițarea unor asemenea cuvinte nu rezultă că toate formalitățile autentificării, cum este aceea a citirii testamentului, au fost îndeplinite de judecător cum cere legea, ci poate de o altă persoană ce ar fi fost față, când din complexul procesului-verbal încheiat de judecător rezultă în mod neîndoios că atât formalitatea citirii, cât și toate cele-l'alte formalități, ce au precedat ori au urmat citirea, au fost îndeplinite numai de judecător.

Deciziunea No. 392.— Casată după recursul făcut de N. Sofian, deciziunea Curței de apel din Iași secția I No. 9197 în proces cu V. V. Miclescu, M. V. Miclescu și Ecaterina Bonachi.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut în cauză de d-l consilier Gr. M. Buiuclu;

Pe d-nii E. Stătescu și Stelian din parte recurentului, în desvoltarea motivelor de casare;

Pe d-l avocat P. Missir, din partea intimaților, în combateri;

Deliberând,

Asupra motivelor de casare:

«Esces de putere, greșită interpretare și rea aplicare a art. 862 c. civ.

«Curtea anulează testamentul autentic al defunctei Ruxandra Sofian, pe motivul că procesul-verbal de autentificare n'ar cuprinde mențiunea că «testamentul s'a citit testatoarei de către judecător» de oare-ce formula «citindu-i-se» întrebuițată de judecător, n'ar fi îndeustulătoare, și în procesul-verbal n'ar fi nici un alt cuvânt, prin care judecătorul să afirme conform art. 862 că citirea s'a dat de el însuși».

II. «Esces de putere, violarea art. 861 și 862 c. civ., combinate cu art. 8, 10 și 18 din legea pentru autentificarea actelor. Formulă întrebuițată de judecător pentru a exprima solemnitatea citirii este cu atât mai satisfăcătoare cu cât legea de autentificare modificând în privința formelor de autentificare dispozițiile rela-

tive la testamente, judecătorii nu citesc ei însuși actele ce autentifică, ci controlează numai citirea.

Având în vedere deciziunea supusă recursului, care pronunță anularea testamentului defunctei Ruxandra Sofian, pentru motivul că în procesul-verbal de autentificare, judecătorul instrumentator a menționat formalitatea citirii testamentului, numai prin cuvintele «citindu-i-se» și «ce i s'a citit»; că această formă gramaticală, pe care instanța de fond o declară ca impersonală și neechivalentă cu «citindu-i» sau «i-am citit», nu indică în deajuns, după părerea Curței de fond, dacă citirea s'a făcut, chiar de judecător; că deși însăși instanța de fond constată, în deciziunea atacată, că în mențiunile ce preced sau urmează pe aceia a citirii, se indică precis că formalitățile autentificării, s'au îndeplinit toate pe rând, de judecător în persoană dar întru cât, pentru citire, nu s'a repetat din nou în procesul-verbal încheiat, că și această formalitate, tot de judecător a fost îndeplinită, există posibilitate pentru instanța de fond, că citirea să se fi făcut, sau de către avocatul a cărui prezență e consemnată în acel proces-verbal, sau de către o altă persoană ce ar fi participat la formalitățile solemne ale autentificării, citind actul, și totuși nu a fost menționată de judecător, în procesul-verbal de autentificare;

Considerând că din complexul aceluși proces-verbal rezultă în mod neîndoios, că atât formalitatea citirii, cât și toate cele l'alte formalități ce au precedat ori au urmat după citire, au fost îndeplinite numai de judecător; că după transportarea acestuia, împreună cu grefierul său, la domiciliul testatoarei, existența, adică, în prezența pasivă a celor l'alte persoane anume arătate în procesul-verbal, i s'a citit aceleși testatoarei testamentul ei, în formule prescrise de lege în acest scop, și la întrebările puse, tot de judecătorul instrumentator, testatoarea a declarat acestuia, că testamentul citit este al ei, făcut din liberă voință, iscălindu-l în prezența aceluși judecător, atât dânsa, cât și redactorul testamentului, de față la aceste formalități;

Considerând că legea nu cere cuvinte sacramentale pentru constatarea îndeplinirii unei formalități ce dânsa cere și că este destul pentru validitatea actului, ca îndeplinirea acestei formalități să rezulte din cei-l'alți termeni întrebuițați într'ensul;

Că întru cât din întreg procesul-verbal de autentificare al testamentului Ruxandrei Sofian, se constată în mod formal și evident că judecătorul a instrumentat în persoană, îndeplinind el însuși formele prevăzute în legea autentificării, instanța de fond nu era în drept a bănuși că aceste forme au fost îndeplinite de alții și nici a presupune ipotetic că alte persoane, în afară de cele expres menționate au săvârșit sus zisele formalități, constatate de judecător printr'un act autentic;

Că judecând ast-fel, Curtea de fond a comis un adevărat exces de putere și a violat art. 861 și 862 c. civ., cum și art. 8, 10 și 18 din legea autentificării actelor;

Pentru aceste motive, Curtea, casează, etc.

care a desființat, cum spusese d-l procuror-general, pe apărătorii oficioși ai Revoluțiunii înlocuindu-i prin avocați, cu usurile, prerogativele, privilegiile și tradițiunile lor.

D-ra Chauvin susține că nu trebuie a se da „un sens prea masculin articolului din menționata lege care zice «licențiatul în drept va putea presta jurământ...», de oare-ce în aceeași lege, sunt alte articole ce se ocupă de «studenții» admiși să urmeze cursurile de drept, și tot d'auna femeile au fost admise la aceste cursuri, punând ast-fel pe un picior de egalitate pe studenți și pe studente.

«Atunci, fiți logici, zice d-ra Chauvin, împedicați pe femeii să se amestece cu studenții și de a lucra și reuși ca dânsii, dacă ele nu trebuie să aibă aceleași avantagi!».

«Nu trebuie să restângeți capacitatea persoanelor fără o lege. Fie! femeia, în starea actuală a legislațiunii, nu poate fi alegător sau deputat, dar aceasta pentru că există legi foarte precise cari o depărtează din politică: legea din 24 Iunie 1793, și mai cu seamă legea din 22 Frimar, anul al VIII, cari rezervă electoratul numai «cetățenilor activi», fără a mai vorbi de legile electorale posterioare. Femeia nu poate face parte din juriu, pentru-că textul legii din 7 August 1848, este formal: «Francesii în vârstă de 30 ani.....» Femeia nu poate de asemenea să figureze ca martoră într'un act notariat, din cauza art. 37 din codul civil care se opune formal. Dar unde este textul de lege care interzice femeii de a fi avocat?».

Revenind asupra deciziunii parlamentului din Metz 1697 și asupra „ilustrei princese“, d-ra Chauvin răspunde cu o oare-care malițiositate că «ce au putut face femeile de un rang înalt, altă dată, în secolul al șapte-spre-șecilea, trebuie să fie acum permis femeilor mai puțin ilustre».

În urmă tânăra licențiată esplică că faptul de a fi admisă să presteze jurământ nu implică pentru femeie dreptul său datoric de a judeca, în lipsa unui magistrat, fiind-că numai înscrierea în tabloul avocaților îi dă acest avantaj, și dânsa se mulțumește să ceară numai să presteze jurământul,

«Voesc, țice d-ra Chauvin, ca titlul meu de licențiată să aibă toată valoarea sa; pentru moment, el nu este de cât onorific; după ce voi jura, titlul meu va avea o estensiune mai complectă, fără a-mi da prin aceasta dreptul de a pleda, de oare-ce nu aș aparține prin aceasta vre unui barou. În aceste condițiuni, cred că pot compta pe dreptatea Curții».

Curtea a amânat pronunțarea deciziunii sale pe Marți 30 (18) Noembrie, când, în unire cu concluziunile d-lui procuror general Bertrand, a respins cererea d-rei Chauvin de a fi primită să presteze jurământul ca avocat.

Îndată ce vom avea deciziunea Curții o vom publica,

Jouii 20 curent, s'au început debaterile, înaintea secțiunilor-unite ale Curții de casațiune, în recursul făcut de Comunitatea elină din Galați contra deciziunii Curții de apel din Iași care a dat câștig de cauză d-lui M. Gr. Bonachi.

Obiectul procesului este următorul: În anul 1864, tatăl d-lui Bonachi a vândut Comunității eline din Galați un loc pe care Comunitatea a zidit o școală și biserică.

Astăzi d-l M. Gr. Bonachi, revendică acel loc pe motiv că Comunitatea elină nu era recunoscută ca persoană juridică, și deci nu putea cumpăra imobile.

Înaintea Curții de apel din Galați, d-l Bonachi a câștigat; Comunitatea făcând recurs, secțiunea I a Curții de casație a casat deciziunea și a trimis afacerea spre a fi judecată din nou de Curtea de apel din Iași.

Această Curte adoptând aceeași soluțiune ca și Curtea din Galați, Comunitatea a făcut din nou recurs, pe aceleași motive, și ast-fel afacerea a venit înaintea secțiunilor-unite ale Curții de casațiune.

Cestiunea ce se judecă înaintea Curții de casațiune este de a se ști dacă sub codul Calimach, sub imperiul căruia tatăl d-lui Bonachi a vândut imobilul său Comunității, persoanele juridice aveau trebuință, pentru existența lor ca atari, sau nu, de autorizațiunea statului.

Jouii, 20 curent, au vorbit, din partea recurentei comunități, d-nii avocați Titu Maiorescu, M. D. Korné și B. Missir, și afacerea a fost amânată pe Jouii 27 Noembrie curent, când vor răspunde, din partea intimatului Bonachi, d-nii avocați D. Alexandrescu, Petre Missir și C. G. Disescu.

BIBLIOGRAFIE

A apărut 3 volume :

TRATAT TEORETIC ȘI PRACTIC DE PROCEDURA CIVILA DE DIMITRIE CHEBAPCI Doctor în drept, Avocat

Primul volum conține: Legea judecătoriilor de pace, acțiunile posesorie, acțiunea de revendicare, regulamentul de hotărnicie și legea de expropriere pentru cauză de utilitate publică.

Volumul al II-lea conține :

ESECUȚIUNEA SILITĂ

Volumul III :

ESECUȚIUNEA SILITĂ IMOBILIARĂ

Câte-și trele volumele fiind de mare folos, magistraților, avocaților și studenților în drept, ele se găsesc de vânzare la librăriile Stork & Müller, Pasagiul Român și Leon Alcalai, calea Victoriei cum și la autor *str. Plantelor No. 39*, și se pot procura în urma unei scrisori și a înaintării costului prin mandat poștal.

Fie care volum costă 12 lei, câte-și-trele volumele 36 lei.

S'a pus sub presă volumul IV, cuprinzând: acțiunile, excepțiunile, nulitățile și recursurile în Casațiune